

WYMAGANIA EDUKACYJNE

INSTRUMENT DODATKOWY W SZKOLE MUZYCZNEJ II STOPNIA

Autor: Grzegorz Okoń

Opracowane w oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego

Dz.U. z 2023 r., poz. 1754

WYMAGANIA EDUKACYJNE

CELE KSZTAŁCENIA

1. Przyswojenie wiedzy z zakresu gry na wybranym przez ucznia instrumencie
2. Wykształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie
3. Prezentacja publiczna
4. Funkcjonowanie w środowisku artystycznym

TREŚCI NAUCZANIA I KRYTERIA WERYFIKACJI

1. Przyswojenie wiedzy z zakresu gry na wybranym instrumencie:

1) Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy;

Uczeń:

- Określa warunki bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Omawia czynniki wpływające na bezpieczeństwo;

2) Historia instrumentu i wiedza w zakresie literatury przedmiotu;

Uczeń:

- Omawia w zarysie historię instrumentu i jego odmiany;
- Wymienia reprezentatywne utwory wybranego instrumentu oraz ich kompozytorów z różnych epok;
- Podaje przykłady wykorzystania instrumentu w literaturze kameralnej i orkiestrowej;
- Wymienia wybitnych wiruozów o znaczącym dorobku artystycznym;
- Rozróżnia cechy charakterystyczne epoki, stylu i budowy formalnej utworów.

3) Budowa i pielęgnacja instrumentu;

Uczeń:

- Omawia budowę instrumentu (w tym mechanizm) oraz zasady jego pielęgnacji;
- Identyfikuje usterki instrumentu, dokonuje prostych napraw i regulacji.

4) Technika wykonawcza;

Uczeń:

- Omawia warsztat wykonawczy oraz jego rolę w grze na wybranym instrumencie;
- Opisuje możliwości techniczne instrumentu;
- Wskazuje podstawowe czynniki mające wpływ na intonację;
- Charakteryzuje podstawowe techniki wykonawcze w muzyce współczesnej;

2. Wykształcenie umiejętności gry na instrumencie

1) Aparat gry;

Uczeń:

- Prezentuje poprawny aparat gry,
- Kontroluje prawidłową postawę, ułożenie rąk i palców podczas gry;

2) Technika gry;

Uczeń:

- Stosuje różne sposoby efektywnego przygotowania do gry;
- Posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką, agogiką oraz potrafi modulować barwę dźwięku z zachowaniem prawidłowej intonacji;
- Dysponuje biegłością techniczną pozwalającą na swobodne wykonywanie utworów o charakterze wirtuozowskim;
- Stosuje współczesne techniki wykonawcze;
- Posługuje się wyrównanym brzmieniem oraz poprawną intonacją w całej skali instrumentu;

3) Interpretacja;

Uczeń:

- Interpretuje utwory zgodnie ze stylem danej epoki i ich budową formalną;
- Dobiera środki wyrazu zgodnie z charakterem prezentowanego utworu;
- Wykazuje się w grze kreatywnością, muzykalnością i wrażliwością artystyczną;

4) Specjalistyczna terminologia, notacja muzyczna;

Uczeń:

- Posługuje się specjalistyczną terminologią;
- Realizuje zasady notacji muzycznej
- Czyta nuty a'vista;
- Posiada umiejętność transponowania (dotyczy instrumentów transponujących)

5) Samodzielna praca;

Uczeń:

- Przestrzega bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- Kontroluje własną grę podczas ćwiczenia;
- Potrafi ocenić jakość wykonywanych zadań;
- Stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych;
- Stosuje różne sposoby zapamiętywania tekstu nutowego;
- Korzysta z narzędzi pomocnych w ćwiczeniu;
- Planuje i organizuje systematyczną pracę;

6) Współpraca;

Uczeń:

- Realizuje zadania artystyczne w grze z innymi uczniami lub nauczycielem;
- Współpracuje z akompaniatorem;
- Dostosowuje sposoby gry do składu i aparatu wykonawczego, charakteru utworu oraz roli wykonywanej partii;

3. Prezentacja publiczna

1) Praktyka estradowa;

Uczeń:

- Koncentruje się podczas występu;
- Opanowuje treść;
- Ocenia warunki akustyczne sali i dostosowuje do nich sposób wykonania;
- Stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji;
- Wykonuje z pamięci część utworów ze swojego repertuaru;

2) Prezentacja w mediach cyfrowych;

Uczeń:

- Korzysta z technologii informacyjnej i komunikacyjnej w realizacji zadań artystycznych;
- Obsługuje sprzęt elektroniczny umożliwiający rejestrację swojej gry;
- Potrafi publikować swoje prezentacje artystyczne z zachowaniem ochrony własności intelektualnej.

4. Funkcjonowanie w środowisku artystycznym

1) Rozwój artystyczny i zawodowy;

Uczeń:

- Analizuje własne kompetencje;
- Identyfikuje obszary wiedzy i umiejętności wymagające doskonalenia;
- Wyznacza sobie cele rozwojowe, sposoby i terminy ich realizacji;
- Aktualizuje swoją wiedzę i rozwija umiejętności;
- Wykorzystuje różne źródła informacji w celu doskonalenia umiejętności zawodowych;
- Dokumentuje i archiwizuje własne dokonania twórcze;
- Aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym;

2) Etyka zawodowa;

Uczeń:

- Przestrzega zasad etycznych oraz utrzymuje właściwe relacje w środowisku;
- Przewiduje skutki podejmowanych działań i ponosi odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

MATERIAŁ NAUCZANIA:

1. Kształcenie i doskonalenie elementów techniki warsztatu instrumentalnego

- opanowanie techniki gry .
- umiejętność swobodnego wykorzystania gry w skali instrumentu.
- kształtowanie odpowiedniej estetyki brzmienia.
- opanowanie umiejętności korekty intonacji podczas produkcji, a także umiejętność należytego dostrojenia instrumentu,
- umiejętność swobodnego poruszania się w różnych tonacjach,
- opanowanie etud technicznych o zróżnicowanej problematyce technicznej i rytmicznej w celu poprawy techniki wykonawczej
- poznanie etud i utworów kantylenowych w celu poprawy emisji dźwięku i umiejętności formowania frazy muzycznej,
- poznanie formy utworu dowolnego,
- Umiejętność konserwacji instrumentu. Znajomość historii i różnych odmian instrumentu.

2. Kształcenie i doskonalenie umiejętności interpretacyjnych

- frazowanie i operowania zróżnicowaną barwą i sposobami artykulacji, dynamiki i agogiki,
- interpretowanie utworu zgodnie z jego budową formalną i charakterem epoki,
- rozumienie pojęć muzycznych, samodzielne odnajdowanie środków wyrazu i określanie charakteru utworu,
- stopniowe wdrażanie do samodzielnego przygotowania utworów
- Umiejętność grania a vista utworów z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, dynamiki, frazowania, intonacji, metroritmiki.
- Obycie estradowe - umiejętność koncentracji oraz opanowania tremy podczas wykonywania utworu.
- Umiejętność współpracy z akompaniatorem oraz gry w różnych formach muzykowania zespołowego (duety, tria)
- wykonywanie ze zrozumieniem różnorodnych form muzycznych:
- opanowanie literatury instrumentu z różnych epok (w ramach możliwości instrumentalnych ucznia)
- sięganie po literaturę orkiestrową (w ramach możliwości instrumentalnych ucznia)
- doskonalenie pamięci muzycznej poprzez opanowanie wybranych utworów lub ich części na pamięć

Zadania techniczno-wykonawcze oraz propozycje repertuarowe

Zadania techniczno – wykonawcze oraz literaturę przerabianą z uczniem podczas zajęć instrumentu dodatkowego określa pedagog biorąc pod uwagę

powyższe treści nauczania, stopień zaawansowania ucznia a także ilość jednostek lekcyjnych przydzielonych na realizację przedmiotu w danym roku szkolnym. Na konkretny rozkład materiału wpływ ma również przewidywana długość realizacji przedmiotu przez ucznia (ilość okresów lub lat).

Ocena z instrumentu dodatkowego wystawiana jest przez nauczyciela prowadzącego zajęcia na podstawie ocen bieżących wystawianych w całym roku szkolnym.